

Disclaimer Net-Congestie bij TenneT en Liander

Netcongestie Flevopolder

TenneT, beheerder van het hoogspanningsnet, heeft op 17 november jl. netcongestie voor de levering van elektriciteit afgekondigd voor onder meer de regio Flevopolder. Het hoogspanningsnet voorziet de regionale netten van Liander van elektriciteit. Netcongestie betekent feitelijk dat er een tekort is aan transportcapaciteit voor de levering van elektriciteit. Voor de teruglevering van duurzaam opgewerkte elektriciteit was in september 2021 al netcongestie afgekondigd voor de Flevopolder. Zie ook: [Webinar over resultaten congestieonderzoeken in 4 regio's | TenneT](#).

Wat betekent dit voor met name nieuwe bedrijven?

Liander is de netbeheerder voor Almere en is verantwoordelijk voor het realiseren van (nieuwe) energieaansluitingen. Deze energieaansluitingen zorgen ervoor dat bedrijven gebruik kunnen maken van elektriciteit. Voor nieuwe grootverbruikaansluitingen (>3x80 ampère) is het momenteel onzeker wanneer men al of niet een aansluiting kan krijgen. Afhankelijk van het type aansluiting is aansluiten soms toch mogelijk. Zodra er capaciteit vrij komt, verdeelt Liander deze op volgorde van binnenkomst van aanvragen.

Zie hiervoor ook : [Drukte op het elektriciteitsnet van netbeheerder Liander](#)
[Transportcapaciteit Flevoland | Liander](#)
[Wat voor aansluiting heeft u? | Liander](#).

Nadere toelichting

Nederland heeft een van de betrouwbaarste elektriciteitsnetten van de wereld. Dit is echter niet ontworpen voor de snelle ontwikkelingen die nu plaatsvinden. De schaarste op het net is het gevolg van de groeiende economie, de digitalisering van de samenleving, het in recordtempo bouwen van huizen en het verduurzamen van de energievoorziening. Deze ontwikkelingen zorgen voor een explosieve vraag naar elektriciteit waardoor het letterlijk knelt op het elektriciteitsnet.

In een aantal regio's raken echter de grenzen van de transportcapaciteit van het hoogspanningsnet in zicht. TenneT heeft hierover op 17 november 2022 een formele melding gedaan bij de toezichthouder op de energiemarkt, de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en start een congestieonderzoek. In desbetreffende gebieden blijft het gedurende dit proces mogelijk om nieuwe aanvragen in te dienen voor transportcapaciteit. Daar waar geen transportcapaciteit beschikbaar is worden de nieuwe aanvragen op een wachtlijst gezet. De boodschap is dat grootverbruikers zoals bedrijven en producenten in deze gebieden langer dan gebruikelijk moeten wachten op een nieuwe of grotere aansluiting, maar de mate waarin verschilt per locatie.

Voor de regio Flevoland, Utrecht en Gelderland heeft TenneT aangegeven dat er beperkt of geen ruimte beschikbaar is voor extra elektrisch vermogen voor zakelijke grootverbruikers voor de komende jaren. TenneT heeft daarom deze gebieden de code "oranje" meegegeven hetgeen inhoudt dat er onderzoek gedaan wordt naar de vraag of congestiemanagement een oplossing biedt voor capaciteitsproblemen. Ook onderzoekt men voor deze gebieden of er andere slimme oplossingen zijn om de vraag naar extra capaciteit zo eerlijk en efficiënt mogelijk te verdelen.

Wat zijn de consequenties van deze netcongestie?

- Bestaande klanten kunnen wellicht tijdelijk niet de volledige gewenste capaciteit van de aansluiting gebruiken en kunnen mogelijk ook niet volledig doorgroeien tot het maximale vermogen dat zij gecontracteerd hebben.
- Aanvragen van nieuwe klanten voor een aansluiting komen op een wachtlijst.
- Voor particulieren en de bij Liander bekende geprognostiseerde woningbouwplannen zijn er geen consequenties.
- Het duurt minimaal tot 2027 (wellicht tot 2029) voordat deze problematiek is opgelost.

De minister voor Klimaat en Energie heeft het volgende aangegeven:

- Instellen van een Nationale Taskforce met als opdracht om te komen met oplossingen voor de korte, middellange en lange termijn.
- Congestiemanagement: daarbij wordt onderzocht of er grootverbruikers zijn die tegen een vergoeding tijdens piekmomenten het net willen ontlasten zodat transportcapaciteit vrijkomt
- Landelijk Actieprogramma Netcongestie: volgt in december 2022, waarbij wordt ingegaan wat er nodig is om de congestie niet te verergeren en de afspraken die nodig zijn om voor alle partijen ruimte op het net te houden en creëren.

Inzet van Almere:

- Elke provincie gaat een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) opstellen, samen met gemeenten en netbeheerders. Startnotitie is in Q1-2023 gereed.
- Hierin komt de concrete aanpak van de congestieproblematiek op lokaal en regionaal niveau aan bod.
- Aangevuld met een afwegingskader (dat momenteel landelijk wordt opgesteld) om investeringen in energie-infrastructuur te kunnen prioriteren en te programmeren.
- Waarna overheden en netbeheerders afspraken maken om deze investeringen versneld te realiseren.
- Zowel in IPO-als in VNG-verband wordt gepleit dat overheden ook specifieke bevoegdheden krijgen om invulling te kunnen geven aan prioriteren en programmeren van investeringen in energie-infrastructuur.

Relatie met de nieuwe 380 kV-verbinding Diemen – Lelystad - Ens

Momenteel is gestart met de ruimtelijke verkenning naar een nieuwe 380kV-verbinding Diemen – Lelystad – Ens, inclusief de aanleg van nieuwe onderstations (zowel 380 kV als 150 kV). Deze nieuwe onderstations zijn nodig om te kunnen voorzien in alle ontwikkelingen die in Flevoland de komende decennia op de rol staan. Almere krijgt dan ook een ‘eigen’ aansluiting op het 380 kV-netwerk. Ook spelen de nieuwe onderstations een rol in het op termijn structureel oplossen van de netcongestieproblematiek voor zowel de levering van elektriciteit als de teruglevering van duurzaam opgewekte elektriciteit. De planning is om de nieuwe verbinding en bijbehorende nieuwe onderstations in 2030 in gebruik te nemen.

Stichtsekant

Op Stichtsekant kunnen we door onderliggende capaciteitsproblemen al langer tijdelijk niet voldoen aan nieuwe aanvragen voor verbruik van elektriciteit. Gemeente Almere en Liander zijn om die reden al eerder met elkaar in gesprek gegaan voor een duurzame oplossing. Momenteel wordt de bouw van een nieuw schakelstation (40 MVA) op Stichtsekant voorbereid. Naar verwachting is dit schakelstation in het vierde kwartaal van 2025 gereed.